

De snoei van *Ilex* in de tuinen van Paleis Het Loo

In eerdere nummers van het Tuinjournaal kwam naar voren dat de *Buxus* in de tuinen van Paleis Het Loo zijn vervangen. Een van de redenen hiervoor was een schimmelbesmetting. Het aanhouden van de *Buxus* zou betekenen dat er gespoten zou moeten worden. Dat past niet in het beleid van de tuinen van Paleis Het Loo.

Tekst: Martje van den Bosch Fotografie: Angelique van Eerenbeemd

Tentoonstelling

De reconstructies zijn gebaseerd op bronnen uit de 17e en 18e eeuw. Deze zijn te zien op de expositie 'Bloemenpaleis Het Loo', evenals bodemvondsten die tijdens de renovatie tevoorschijn kwamen. De expositie 'Bloemenpaleis Het Loo, de tuin aangelegd & omgespit' is tot en met 1 mei 2016 te zien in de Oostvleugel van Paleis Het Loo, geopend dinsdag t/m zondag 13-17 uur. De tuinen zijn toegankelijk van 10-17 uur. Voor meer informatie: www.paleishetloo.nl/bloemenpaleis.

Cortenstaal

De besmetting stamt af van het eerste deel van de renovatie van de tuinen (2007-2008) en tussen 2013 en 2015 is alle *Buxus* vervangen. Bij de renovatie van de tuinen van Paleis Het Loo is gebruik gemaakt van de oorspronkelijke tekening uit 1706 als basis voor CAD-tekeningen. Daardoor kon de huidige tuin op de millimeter nauwkeurig naar de oorspronkelijke tekening worden aangelegd. De CAD-tekeningen zijn omgezet in kant-en-klare vormen van cortenstaal; geperforeerde staalplaten met opstaande randen van 3 millimeter waartussen de haagjes zijn geplant.

De *Buxus* is vervangen door 90.000 exemplaren van *Ilex crenata* 'Dark Green', die in gesnoeide vorm sterk op *Buxus* lijkt. In totaal betreft het ongeveer 27 kilometer haag. Hoewel het woord haag niet juist is in dit geval. Renske Ek, de conservator van de tuinen: "De cortenstalen randen langs de perken zorgen voor smallere stroken en dat maakt een fijner patroon mogelijk. Op de oorspronkelijke tekeningen zien we dat er geen haag staat maar een smal randje. De perken waren bedoeld om bijzondere uitheemse planten te tonen. Daar moet alle aandacht naartoe en niet naar een haag." De *Ilex* is dan ook als enkele rij geplant, in tegenstelling tot de *Buxus* daarvoor, die in drie rijen dik was aangeplant.

Fijn lijnenspel

De *Buxushagen* die er eerder stonden, snoeiden de tuinlieden met behulp van een combinatie van laserapparatuur en een traditionele elektrische heggenchaar. De *Buxus* werd eenmaal per jaar

gesnoeid. *Ilex* groeit sneller en vraagt om twee snoeibeurten per jaar; een keer in het voorjaar en een keer in het najaar.

De hoogte van de *Ilex*-rand wordt op 10 centimeter gehouden. Het fijne lijnenspel van *Ilex* vraagt om een andere aanpak. De eigen tuindienst boog zich over de vraag hoe dit moest gebeuren en opperde om met een wielje over het cortenstaal te rijden, dat als geleider dient. Het snoeimes hangt met een waterpas op de vastgestelde hoogte en het wielje steunt op de rand van het staal.

In samenwerking met Hogeschool Enschede, nu Saxion, ontwikkelden zij vanuit een heggenchaar een geschikt apparaat, waar een bruikbaar model van is gemaakt. De zijanten van de *Ilex*-randen worden gesnoeid met een ander apparaat, waarvan de messen verticaal geplaatst staan.

De snoeiapparaten werken op batterijen en zijn daardoor minder zwaar dan apparaten op benzine. Een set batterijen gaat één uur mee en wordt daarna in drie kwartier opgeladen met een snellader. Er zijn daarom voor elk apparaat twee sets batterijen beschikbaar, voor continu gebruik in afwisseling.

Conservator Renske Ek is zeer tevreden over de renovatie. De huidige tuinen zijn historisch meer correct. Ze zien er nu nog meer uit als de barokke Hollandse tuin in de tijd van de eerste bewoners, Koning-Stadhouder Willem III en zijn vrouw Mary Stuart II.

Bron: Groen, vakblad voor ruimte in stad en landschap, nummer 5 april 2015.

De cortenstaalranden in de Koningstuin in mei 2013.

Werken met nieuwe snoeiapparatuur.

Werken met de snoeikar in de benedentuin.

